

PARLAMENTUL

LEGE Nr. ____

din ____

**privind acțiunile în despăgubire pentru prejudiciile cauzate prin încălcarea
legislației în materie de concurență**

Publicat : _____ în Monitorul Oficial Nr. ____ art. ____

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune prevederile Directivei (UE) 2014/104 a Parlamentului European și a Consiliului din 26 noiembrie 2014 privind anumite norme care guvernează acțiunile în despăgubire în temeiul dreptului intern în cazul încălcărilor dispozițiilor legislației în materie de concurență a statelor membre și a Uniunii Europene, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE), seria L, nr. 349 din 5 decembrie 2014.

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul și domeniul de aplicare

(1) Prezenta lege stabilește procedura de înaintare a acțiunilor de către orice persoană fizică sau juridică care a suferit un prejudiciu cauzat de o încălcare a legislației în materie de concurență săvârșită de către o întreprindere sau o asocieră de întreprinderi de a solicita instanțelor de judecată competente despăgubirea integrală a prejudiciului suferit.

(2) Dreptul la despăgubiri prevăzut de prezenta lege se asigură pentru toate persoanele fizice sau juridice, fie ele consumatori, întreprinderi sau autorități publice indiferent de existența sau lipsa unei relații contractuale directe cu întreprinderea care a săvârșit încălcarea și indiferent dacă există sau nu o constatare prealabilă cu privire la încălcare în materie de concurență a unei autorități de concurență.

(3) Prezenta lege se aplică în mod egal în cazul încălcării prevederilor art. 5 sau art. 11 din Legea concurenței nr. 183/2012 săvârșite de către întreprinderi publice și de către întreprinderi cărora li s-au încredințat drepturi speciale sau exclusive.

(4) Prezenta lege se aplică și încălcărilor dispozițiilor art. 101 sau 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, atunci când acestea din urmă se aplică în paralel cu art. 5 sau art. 11 din Legea concurenței nr. 183/2012.

(5) Scopul prezentei legi este de a oferi un sistem eficient de asigurare a respectării normelor la nivel privat în ceea ce privește încălcările legislației în materie de concurență și sunt completate de căi de atac alternative, cum ar fi soluționarea consensuală a litigiilor și deciziile de asigurare a respectării normelor la nivel public care încurajează părțile să acorde despăgubiri.

Articolul 2 Definiții

(1) În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni utilizate semnifică:

a) *acțiune în despăgubire* – cerere privind acordarea de despăgubiri în fața instanței de judecată de către o parte care se pretinde a fi prejudiciată sau de către o persoană care acționează în numele uneia sau mai multor părți care se pretind a fi prejudiciate, ori de către o persoană fizică sau juridică ce i-a succedat în drepturi părții care a pretins a fi fost prejudiciată, inclusiv persoana care a achiziționat drepturile litigioase;

b) *autoritate de concurență* - Consiliul Concurenței, ca autoritate de concurență națională, conform art. 2 alin. (6) din Legea concurenței nr. 183/2012, sau, ulterior datei aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, Comisia Europeană sau orice altă autoritate națională de concurență dintr-un stat membru, ori toate, după caz;

c) *autorul încălcării* - întreprinderea sau asocieria de întreprinderi care a săvârșit o încălcare a legislației în materie de concurență;

d) *beneficiar de imunitate* - întreprinderea căreia i s-a acordat imunitate la amendă de către o autoritate de concurență în cadrul unui program de clemență;

e) *cerere de despăgubiri* - cerere de despăgubiri pentru prejudiciul cauzat de o încălcare a legislației în materie de concurență;

f) *cumpărător direct* - persoana fizică sau juridică care a achiziționat direct de la autorul încălcării produse sau servicii care au făcut obiectul unei încălcări a legislației în materie de concurență;

g) *cumpărător indirect* - persoana fizică sau juridică care a achiziționat, nu în mod direct de la autorul încălcării, ci de la un cumpărător direct sau de la un cumpărător ulterior, produse sau servicii care au făcut obiectul unei încălcări a

legislației în materie de concurență sau produse sau servicii rezultând din bunurile sau serviciile respective sau conținând astfel de bunuri sau servicii;

h) *decizie de constatare a unei încălcări* - decizia unei autorități de concurență sau a unei instanțe de control judiciar prin care se constată o încălcare a legislației în materie de concurență;

i) *decizie irevocabilă de constatare a unei încălcări* - decizia de constatare a unei încălcări a legislației în materie de concurență, care nu poate sau nu mai poate fi contestată prin mijloace legale;

j) *informații preexistente* - probe care există indiferent de procedurile unei autorități de concurență ori dacă aceste informații se află sau nu în dosarul unei autorități de concurență;

k) *încălcarea legislației în materie de concurență* – o încălcare a art. 5 sau art. 11 din Legea concurenței nr. 183/2012, și/sau, ulterior datei aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, a art. 101 sau 102 din TFUE;

l) *legislația națională în materie de concurență* - dispozițiile art. 5 sau art. 11 din Legea concurenței nr. 183/2012, care urmăresc predominant același obiectiv ca și art. 101 și 102 din Tratatul de Funcționare a Uniunii Europene, excluzând dispozițiile de drept național care impun sancțiuni penale persoanelor fizice, cu excepția cazului în care aceste sancțiuni penale constituie mijloacele de a asigura respectarea normelor de concurență aplicabile întreprinderilor;

m) *parte prejudiciată* - o persoană care a suferit un prejudiciu cauzat de o încălcare a legislației în materie de concurență;

n) *probă* - orice tip de mijloace de probă admisibile înaintea instanței sesizate, în special înscrisuri și orice alte obiecte care conțin informații, indiferent de mediul de stocare a informației;

o) *soluționare consensuală a litigiului* - orice mecanism prin care părțile ajung la o soluționare extrajudiciară a unui litigiu privind o cerere de despăgubire;

p) *suprapreț* - diferența dintre prețul plătit în realitate și prețul care ar fi prevalat în absența unei încălcări a legislației în materie de concurență;

q) *tranzacția de împăcare* - acordul la care se ajunge în urma unei soluționări consensuale a litigiului;

(2) Alte noțiuni utilizate în prezenta lege sunt definite în sensul Legii concurenței nr. 183/2012 sau actele normative ale Consiliului Concurenței.

CAPITOLUL II

DREPTUL LA DESPĂGUBIRI INTEGRALE ȘI DIVULGAREA PROBELOR

Articolul 3. Dreptul la acțiune în despăgubire

(1) Orice persoană care a suferit un prejudiciu cauzat de o încălcare a dispozițiilor art. 5 sau art. 11 din Legea concurenței nr. 183/2012 sau ale art. 101 sau 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, poate solicita și obține repararea integrală a prejudiciului respectiv.

(2) Despăgubirile integrale repun persoanele care au suferit un prejudiciu în situația în care s-ar fi aflat dacă încălcarea nu ar fi avut loc. Despăgubirea integrală include pierderea efectivă, profitul de care este lipsită persoana prejudiciată, precum și plata dobânzii aferente.

(3) Despăgubirea integrală nu poate conduce la o îmbogățire fără justă cauză, indiferent dacă despăgubirea integrală se produce în urma unor despăgubiri punitive, multiple sau de altă natură.

Articolul 4. Competența instanței de judecată

(1) Competența de a soluționa cererile de reparare a prejudiciului cauzat de întreprinderi ca urmare a unei încălcări a legislației în materie de concurență revine Curții de Apel Centru.

(2) Acțiunile privind despăgubirile, înaintate în temeiul prezentei legi, sunt scutite de la plata taxei de stat.

(3) Procedura acțiunii în despăgubire a prejudiciului cauzat de întreprinderi ca urmare a unei încălcări a legislației în materie de concurență se desfășoară conform prevederilor prezentei legi. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă și normele dreptului civil, în măsura în care prezenta lege nu prevede altfel sau nu derogă.

Articolul 5. Divulgarea probelor

(1) În cadrul procedurilor dintr-o acțiune în despăgubire, la cererea unui reclamant care a prezentat o justificare întemeiată conținând faptele și mijloacele de probă disponibile pentru a dovedi caracterul plauzibil al cererii sale de despăgubiri, instanța poate dispune divulgarea de probe relevante de care dispun de către pârât sau de către un terț, sub rezerva condițiilor prevăzute de prezentul articol și de art. 6-8. La cererea pârâtului, instanța poate dispune divulgarea de probe relevante de către reclamant sau de către un terț.

(2) Instanța de judecată poate dispune divulgarea unor elemente determinate de probă sau a unor categorii relevante de probe delimitate în motivare pe cât de precis și de strict posibil, pe baza unor elemente de fapt disponibile în mod rezonabil.

(3) Instanța de judecată limitează divulgarea probelor la ceea ce este proporțional. La stabilirea proporționalității divulgării solicitate de către o parte, aceasta trebuie să ia în considerare interesele legitime ale tuturor părților și terților vizați, în special:

- a) măsura în care cererea sau apărarea este susținută cu fapte și probe disponibile care să justifice cererea de divulgare de probe;
- b) amploarea și costul divulgării, în special pentru eventualii terți implicați, inclusiv pentru a evita căutarea de informații nespecifice, care este puțin probabil să fie relevantă pentru părțile în procedură;
- c) dacă probele a căror divulgare se cere conțin informații confidențiale, în special informații privind eventuali terți, precum și ce mecanisme sunt disponibile pentru protecția unor astfel de informații confidențiale.

(4) Instanța de judecată, cu luarea unor măsuri efective de protecție a informații confidențiale, are competența de a dispune divulgarea de probe care conțin astfel de informații, atunci când le consideră relevante pentru acțiunile în despăgubire.

(5) Instanța de judecată, în aplicarea prevederilor alin. (4), poate adopta, în acord cu dispozițiile Codului de procedură civilă, Legii nr. 384/2023 privind protecția secretelor comerciale, precum și cu dispozițiile Legii concurenței nr. 183/2012, măsuri efective de protecție a informațiilor confidențiale, precum:

- a) ștergerea fragmentelor sensibile din textul documentelor;
- b) desfășurarea audierilor fără prezența publicului;
- c) limitarea numărului de persoane autorizate să aibă acces la probe la reprezentanții legali și avocații părților sau experților desemnați;
- d) elaborarea rapoartelor de expertiză într-un mod care să asigure protecția confidențialității informațiilor;
- e) orice alte măsuri legale necesare pentru asigurarea confidențialității probelor divulgate.

(6) Interesul pe care întreprinderile îl au de a evita acțiunile în despăgubire ca urmare a unei încălcări a legislației în materie de concurență nu constituie un interes care să justifice acordarea de protecție.

(7) Instanța de judecată dispune divulgarea de probe asigurând respectarea secretului profesional.

(8) Înainte de a dispune divulgarea în temeiul prezentului articol, în scopul discutării necesității de divulgare a probelor deținute, instanța dispune audierea persoanelor cărora li se solicită divulgarea.

Articolul 6. Divulgarea de probe incluse în dosarul unei autorități de concurență

(1) În privința solicitărilor de divulgare a unor probe incluse în dosarul unei autorități de concurență se aplică prezentul articol, în plus față de prevederile art. 5.

(2) Instanța de judecată poate solicita autorității de concurență divulgarea probelor aflate în dosarul acesteia numai atunci când acestea nu pot fi obținute de la o parte sau de la un terț.

(3) Prezentul articol nu aduce atingere prevederilor privind accesul liber la informațiile de interes public în temeiul Legii nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public, și nici protecției documentelor interne ale Consiliului Concurenței și a corespondenței dintre autoritățile de concurență, întemeiată pe prevederile Legii concurenței nr. 183/2012 și Instrucțiunii privind regulile de acces la dosarul Consiliului Concurenței aprobată prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.06/2025.

(4) La evaluarea proporționalității unei cereri de divulgare de informații, în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (3), instanța de judecată examinează, de asemenea, și următoarele:

a) dacă cererea a fost formulată în mod specific în ceea ce privește natura, obiectul sau conținutul documentelor transmise autorității de concurență sau păstrate în dosarul acesteia și nu a fost o cerere nespecifică privind documente transmise autorității de concurență;

b) dacă partea care solicită divulgarea realizează acest lucru în ceea ce privește o acțiune în despăgubire în fața instanței de judecată; și

c) dacă, prin aplicarea alin. (2) și (5) sau ca urmare a cererii autorității de concurență făcute în conformitate cu prevederile alin. (10), este garantată eficacitatea asigurării respectării legislației în materie de concurență la nivel public.

(5) Divulgarea următoarelor categorii de probe se poate dispune de către instanța de judecată numai după ce autoritatea de concurență, prin adoptarea unei decizii sau a unui alt act, și-a încheiat procedurile:

a) informații care au fost pregătite de o persoană fizică sau juridică în mod specific în cadrul procedurilor desfășurate de Consiliul Concurenței;

b)informații pe care Consiliul Concurenței le-a redactat și le-a transmis părților în cursul procedurilor sale;

c)propunerile de recunoaștere a săvârșirii unei practici anticoncurențiale care au fost retrase.

(6) În cadrul acțiunilor în despăgubire, instanța de judecată nu poate dispune, în niciun moment, ca o parte în proces sau un terț să divulge oricare dintre următoarele categorii de probe:

a)cererile de clemență;

b)propunerile de recunoaștere a săvârșirii unei practici anticoncurențiale depuse în conformitate cu Regulamentul privind aplicarea procedurii simplificate în cazurile de acordare a tratamentului favorabil întreprinderilor sau asocierilor de întreprinderi care recunosc săvârșirea unei practici anticoncurențiale aprobat prin Hotărîrea Plenului Consiliului Concurenței Nr. 09/2024.

(7) Reclamanții pot prezenta o cerere motivată pentru accesul instanței la probele prevăzute la alin. (6) lit. a) sau b) cu scopul exclusiv de a se asigura asupra conformității conținutului lor cu definițiile prevăzute de Legea concurenței nr.183/2012. În cadrul evaluării acestei cereri, instanța de judecată poate solicita asistență numai de la autoritatea de concurență competentă. Autorii probelor respective pot avea, de asemenea, posibilitatea de a fi audiați. Instanța de judecată nu oferă celorlalte părți sau unor terți accesul la probele respective.

(8) În cazul în care doar o parte din probele cerute intră sub incidența alin. (6), cealaltă parte a probelor se divulgă în conformitate cu prevederile prezentului articol, în funcție de categoria în care se încadrează.

(9) Divulgarea de probe din dosarul unei autorități de concurență, care nu se încadrează în niciuna dintre categoriile prevăzute la alin. (5) și (6), poate fi dispusă de către instanța de judecată în cadrul acțiunilor în despăgubire în orice moment, fără a aduce atingere prezentului articol.

(10) Autoritatea de concurență, din oficiu, poate prezenta punctul de vedere instanței cu privire la proporționalitatea cererilor de divulgare de probe ce au fost prezentate acesteia.

Articolul 7. Limitări privind utilizarea probelor obținute exclusiv prin accesul la dosarul unei autorități de concurență

(1) Probele din categoriile enumerate la art. 6 alin. (6), care sunt obținute de către o persoană fizică sau juridică exclusiv prin accesul la dosarul unei autorități de concurență nu pot fi administrate în cadrul acțiunilor în despăgubire, fiind considerate inadmisibile.

(2) Până la finalizarea procedurii autorității de concurență, prin adoptarea unei decizii sau într-un alt mod, probele din categoriile enumerate la art. 6 alin. (5) și care sunt obținute de către o persoană fizică sau juridică exclusiv prin accesul la dosarul respectivei autorități în materie de concurență sunt considerate inadmisibile în cadrul acțiunilor în despăgubire.

(3) Probele obținute de către o persoană fizică sau juridică exclusiv prin accesul la dosarul autorității de concurență și care nu intră sub incidența alin. (1) sau (2) pot fi utilizate în cadrul unei acțiuni în despăgubire numai de către persoana respectivă sau de către o persoană fizică sau juridică ce a succedat în drepturi persoanei respective, inclusiv o persoană care a achiziționat drepturile litigioase ale persoanei respective.

Articolul 8. Sancțiuni

(1) Instanța de judecată, în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă, poate sancționa părțile, terții și reprezentanții legali ai acestora cu amendă de la 20 la 10000 unități convenționale pentru persoane fizice și de la 0.1% până la 1% din cifra de afaceri a întreprinderii sau a asocierii de întreprinderi, realizată în anul anterior sancționării, pentru următoarele fapte săvârșite în legătură cu procesul:

a) neprezentarea unei probe față de care instanța a dispus divulgarea de către cel care o deține sau refuzul de prezentare a acesteia, la termenul fixat în acest scop de instanța de judecată;

b) distrugerea probelor relevante pentru soluționarea litigiului;

c) nerespectarea sau refuzul de a se conforma măsurilor dispuse de instanță de judecată pentru a proteja informațiile confidențiale;

d) încălcarea limitărilor privind utilizarea probelor prevăzute la art. 5-7.

(2) Pentru faptele prevăzute la alin. (1), pentru persoanele fizice amenda se stabilește în unități convenționale de instanță de judecată în fața căreia s-a săvârșit fapta în funcție de gravitatea acesteia, pentru a fi eficientă, proporțională și cu efect disuasiv. O unitate convențională constituie 50 de lei.

(3) Față de comportamentul unei părți în cadrul procedurilor aferente unei acțiuni în despăgubiri, instanța de judecată poate trage concluzii defavorabile, precum prezumarea că aspectul relevant a fost probat sau respingerea apărărilor în întregime sau în parte.

(4) Aplicarea amenzii nu scutește persoanele care dețin proba reclamată de obligația prezentării ei în instanță.

(5) Aplicarea amenzilor prevăzute la alin. (1) nu înlătură răspunderea penală, în cazul în care fapta constituie infracțiune.

CAPITOLUL III

EFECTELE DECIZIILOR, TERMENE DE PRESCRIPTIE, RĂSPUNDEREA SOLIDARĂ

Articolul 9. Efectul deciziilor definitive

(1) O încălcare a legislației în materie de concurență constatată printr-o decizie definitivă a Consiliului Concurenței ori printr-o hotărâre definitivă a unei instanțe de judecată, se consideră a fi stabilită în mod irevocabil pentru instanța de judecată investită cu soluționarea unei acțiuni în despăgubire în temeiul legislației în materie de concurență.

(2) O încălcare a legislației în materie de concurență, constatată printr-o decizie definitivă a Comisiei Europene, se consideră a fi stabilită în mod irevocabil pentru instanța de judecată investită cu soluționarea unei acțiuni în despăgubire în temeiul legislației în materie de concurență.

(3) O decizie sau hotărâre definitivă privind încălcarea legislației în materie de concurență, pronunțată într-un alt stat membru al Uniunii Europene face dovada, până la proba contrară, a faptului că a avut loc o încălcare a legislației în materie de concurență și, după caz, poate fi evaluată împreună cu alte probe introduse de părți.

Articolul 10.Termene de prescripție

(1) Cererea privind acordarea de despăgubiri poate fi formulată în termen de 5 ani de la data încetării încălcării legislației în materie de concurență, dar nu mai înainte ca reclamantul să fi cunoscut sau să fi trebuit, în mod rezonabil, să fi cunoscut:

a)comportamentul adoptat și faptul că acesta constituie o încălcare a legislației în materie de concurență;

b) faptul că încălcarea legislației în materie de concurență i-a adus un prejudiciu; și

c) identitatea autorului încălcării.

(2) Termenul de prescripție, prevăzut la alin. (1) nu începe să curgă, iar, dacă a început să curgă, se suspendă în cazul în care autoritate de concurență desfășoară acțiuni în scopul investigării sau proceduri cu privire la o încălcare a legislației în materie de concurență la care se referă acțiunea în despăgubire. Suspendarea

încetează la un an după ce decizia de constatare a încălcării rămâne definitivă sau după ce procedurile încetează în alt mod.

(4) Prescripția nu începe să curgă, iar, dacă a început să curgă, se suspendă pe durata procesului de soluționare consensuală a litigiului. Suspendarea termenului de prescripție produce efecte numai în privința părților care sunt sau au fost implicate sau reprezentate în soluționarea consensuală a litigiului.

Articolul 11. Răspunderea solidară

(1) Întreprinderile care au încălcat legislația în materie de concurență printr-un comportament comun poartă răspundere solidară pentru prejudiciul cauzat de încălcare. Fiecare dintre întreprinderile respective are obligația de despăgubire integrală a prejudiciului, iar partea prejudiciată are dreptul de a solicita despăgubiri integrale de la oricare dintre acestea până când este despăgubită integral.

(2) Fără a aduce atingere dreptului la despăgubiri integrale, astfel cum este prevăzut la art. 3, în cazul în care autorul încălcării este IMM, în sensul definiției microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii prevăzute de Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, acesta este responsabil numai față de cumpărătorii săi direcți și indirecti, în cazul în care:

a) cota sa de piață de pe piața relevantă a fost mai mică de 5% în orice moment de pe durata încălcării legislației în materie de concurență, și

b) aplicarea normelor obișnuite a răspunderii solidare ar periclita iremediabil viabilitatea sa economică și ar atrage pierderea totală a valorii activelor sale;

(3) Excepția prevăzută la alin. (2) nu se aplică în cazul în care:

a) IMM -ul a avut un rol de inițiator al practicii anticoncurențiale sau a constrâns alte întreprinderi să participe ori să rămână parte la încălcarea respectivă; sau

b) s-a constatat anterior încălcarea de către IMM a legislației în materie de concurență.

(4) Prin excepție de la alin. (1), întreprinderea care beneficiază de imunitate la amendă poartă răspundere solidară:

a) față de cumpărătorii sau furnizorii săi direcți și indirecti; și

b) față de alte părți prejudiciate, numai în cazul în care nu se poate obține despăgubirea integrală de la celelalte întreprinderi care au fost implicate în aceeași încălcare a legislației în materie de concurență.

(5) Întreprinderea implicată într-o practică anticoncurențială poate înainta o acțiune în regres împotriva oricărei alte întreprinderi implicate în respectiva încălcare pentru a recupera contribuția plătită pe seama acestora, al cărei quantum

este stabilit având în vedere răspunderea lor relativă pentru prejudiciul cauzat de încălcarea legislației în materie de concurență.

Cuantumul contribuției unei întreprinderi implicate în încălcare și căreia i s-a acordat imunitate la amendă în cadrul politicii de clemență nu va depăși cuantumul prejudiciului cauzat de aceasta cumpărătorilor sau furnizorilor proprii, direcți sau indirecti.

(6) În cazul în care încălcarea legislației în materie de concurență a cauzat prejudicii altor părți decât cumpărătorilor sau furnizorilor proprii direcți sau indirecti ai autorilor încălcării, cuantumul oricărei contribuții din partea unui beneficiar de imunitate către alți autori ai încălcării este stabilit având în vedere răspunderea sa relativă pentru prejudiciul respectiv.

CAPITOLUL IV

TRANSFERUL SUPRAPREȚURILOR

Articolul 12. Transferul supraprețurilor și dreptul la despăgubiri integrale

(1) Pentru a asigura deplina eficacitate a dreptului la despăgubiri integrale, astfel cum este prevăzut la art. 3, orice persoană fizică sau juridică care a suferit un prejudiciu poate solicita despăgubiri, indiferent dacă este un cumpărător direct sau indirect al autorului încălcării, nefiind acordate despăgubirile care depășesc prejudiciul cauzat efectiv reclamantului de încălcarea legislației în materie de concurență și în absența răspunderii autorului încălcării.

(2) Despăgubirile pentru pierderea efectivă, la orice nivel al lanțului de aprovizionare, nu vor depăși prejudiciul sub formă de suprapreț cauzat la acel nivel.

(3) Partea prejudiciată are dreptul de a solicita și de a obține despăgubiri pentru pierderea de profit cauzată de transferul parțial sau integral al supraprețului.

(4) Prevederile referitoare la transferul supraprețurilor se aplică în mod corespunzător și atunci când încălcarea legislației în materie de concurență se produce la nivelul aprovizionării autorului încălcării.

(5) Instanța de judecată, în litigiul aflat pe rolul său, are competența de a estima cota din suprapreț care a fost transferată.

Articolul 13. Invocarea transferului în apărare

(1) Pârâtul într-o acțiune în despăgubire poate invoca în apărarea sa împotriva unei cereri de despăgubiri faptul că reclamantul a transferat integral sau parțial supraprețul rezultat din încălcarea legislației în materie de concurență.

(2) Sarcina probei privind transferul supraprețului revine pârâtului, care poate solicita divulgarea de informații din partea reclamantului sau din partea terților.

Articolul 14. Cumpărătorii indirecti

(1) Atunci când într-o acțiune în despăgubire existența unei cereri de despăgubiri sau cuantumul despăgubirilor care trebuie acordate depinde de faptul dacă un suprapreț a fost transferat reclamantului sau de măsura în care un suprapreț a fost transferat reclamantului, luând în considerare practica comercială potrivit căreia creșterile de prețuri sunt transferate în aval de-a lungul lanțului de aprovizionare, sarcina probei pentru a dovedi existența și amploarea unui astfel de transfer revine reclamantului, care poate solicita divulgarea de informații din partea pârâtului sau din partea terților.

(2) În situația menționată la alin. (1), cumpărătorul indirect se consideră că a dovedit existența transferului asupra sa atunci când acesta a arătat că:

a) pârâtul a săvârșit o încălcare a legislației în materie de concurență;

b) încălcarea legislației în materie de concurență a avut ca rezultat un suprapreț pentru cumpărătorul direct al pârâtului; și

c) a achiziționat bunurile sau serviciile care au făcut obiectul încălcării legislației în materie de concurență sau a achiziționat bunuri sau servicii rezultând din respectivele bunuri sau servicii ori conținând respectivele bunuri sau servicii.

(3) Prevederile alin. (2) nu se aplică în cazul în care pârâtul poate demonstra că supraprețul nu a fost transferat sau nu a fost transferat integral cumpărătorului indirect.

Articolul 15. Acțiuni în despăgubire introduse de reclamanți de la niveluri diferite ale lanțului de aprovizionare

Pentru a se evita ca acțiunile în despăgubire din partea unor reclamanți de la niveluri diferite ale lanțului de aprovizionare să ducă la o răspundere multiplă sau la absența răspunderii autorului încălcării, în evaluarea îndeplinirii cerințelor privind sarcina probei rezultate din aplicarea art. 13 și 14, instanța de judecată sesizată cu privire la o acțiune în despăgubire poate lua în considerare, în mod corespunzător, oricare dintre următoarele:

- a) acțiunile în despăgubire care sunt legate de aceeași încălcare a legislației în materie de concurență, dar sunt introduse de reclamânți de la alte niveluri ale lanțului de aprovizionare;
- b) hotărârile pronunțate în acțiunile în despăgubire, astfel cum sunt prevăzute la lit. a);
- c) informațiile relevante cu caracter public și care rezultă din cazuri de asigurare a respectării legislației în materie de concurență la nivel public.

CAPITOLUL V

CUANTIFICAREA PREJUDICIULUI

Articolul 16. Cuantificarea prejudiciului

- (1) Instanța de judecată are competența de a estima quantumul prejudiciului în litigiul aflat pe rolul acesteia, asigurându-se că nici sarcina probei și nici standardul probatoriu necesar pentru cuantificarea prejudiciului nu fac practic imposibilă sau excesiv de dificilă exercitarea dreptului la despăgubiri integrale.
- (2) Se prezumă că încălcările sub forma unor carteli provoacă prejudicii constând în creșterea prețului produselor sau serviciilor vizate de cartel cu 20%. Prezumția este relativă, autorul încălcării având dreptul să răstoarne aceasta prezumție.
- (3) Se prezumă că încălcările sub forma abuzului de poziție dominantă provoacă prejudicii. Prezumția este relativă, autorul încălcării având dreptul să răstoarne aceasta prezumție.
- (4) În cadrul unei proceduri referitoare la o acțiune în despăgubire, la cererea instanței, Consiliul Concurenței poate să acorde asistență acesteia, dacă o consideră adecvată, în vederea determinării quantumului despăgubirilor.
- (5) La estimarea quantumului prejudiciului în litigiul aflat pe rol, instanța de judecată utilizează prevederile Ghidul privind cuantificarea prejudiciului în acțiunile în despăgubire întemeiate pe încălcarea articolelor 101 sau 102 din TFUE sau a articolelor 5 sau 11 din Legea concurenței nr. 183/2012.

CAPITOLUL VI

SOLUȚIONAREA CONSENSUALĂ A LITIGIILOR

Articolul 17. Efectele soluționării consensuale a litigiilor

- (1) Fără a aduce atingere prevederilor naționale incidente în materie de arbitraj, instanța de judecată sesizată cu privire la o acțiune în despăgubire își poate

suspenda procedurile pentru maximum 2 ani atunci când părțile din cadrul procedurilor respective sunt implicate în soluționarea consensuală a litigiului privind cererea vizată de acțiunea în despăgubire.

(2) În urma unei soluționări consensuale a litigiului, cererea părții prejudiciate este redusă cu cota din prejudiciul cauzat acesteia de către coautorul încălcării legislației în materie de concurență care a procedat la soluționarea alternativă a litigiului.

(3) Partea restantă din cererea părții prejudiciate poate fi pretinsă numai coautorilor încălcării care nu au procedat la soluționarea alternativă a litigiului. Coautorii încălcării nu pot recupera o contribuție pentru partea restantă din cererea părții prejudiciate din partea coautorului încălcării care a procedat la soluționarea alternativă a litigiului.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (3), în cazul în care coautorii încălcării care nu au procedat la soluționarea alternativă a litigiului nu pot plăti despăgubirile care corespund părții restante a cererii din partea părții prejudiciate care a procedat la soluționarea alternativă a litigiului, partea prejudiciată poate pretinde partea restantă din cerere coautorului încălcării care a procedat la soluționarea alternativă a litigiului. Această excepție poate fi exclusă în mod expres prin acordul de soluționare alternativă a litigiului.

(5) La determinarea cuantumului contribuției pe care un coautor al încălcării îl poate recupera de la oricare alt coautor al încălcării în conformitate cu partea de răspundere care revine fiecăruia pentru prejudiciul adus de încălcarea legislației în materie de concurență, instanța de judecată trebuie să țină cont în mod corespunzător de orice despăgubiri plătite în temeiul unei soluționări alternative a litigiului în care este implicat coautorul încălcării.

Articolul 18. Factor atenuant pentru individualizarea sancțiunilor aplicate de Consiliul Concurenței

Consiliul Concurenței poate reține ca circumstanță atenuantă pentru individualizarea sancțiunii, în decizia de constatare și sancționare a unei fapte anticoncurențiale, existența plății de despăgubiri în urma unor soluționări consensuale a litigiilor.

CAPITOLUL VII

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 19. Prezenta lege intră în vigoare la 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. 1 alin. (4) și art. 9 alin. (2) și (3) din prezenta lege, care vor intra în vigoare de la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.